

УДК 343.1

Вадим Анатолійович КУДІНОВ,

кандидат фізико-математичних наук, доцент,
професор кафедри інформаційних технологій та кібербезпеки
Національної академії внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5299-0590>

ІНКОРПОРАЦІЯ ОСНОВНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ ЩОДО ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Національна поліція України (далі – НПУ) має основними завданнями реалізацію державної політики у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [1]. Відповідно до покладених на неї завдань, НПУ здійснює досудове розслідування кримінальних правопорушень у межах визначеної підслідності тощо [2].

Органи досудового розслідування Національної поліції України є структурними підрозділами апарату центрального органу управління поліції, її територіальних органів, які згідно з кримінальним процесуальним законодавством забезпечують досудове розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності слідчих органів НПУ [3]. Організація роботи органів досудового розслідування передбачає ефективну участь слідчих у захисті особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охороні прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження шляхом: здійснення розгляду заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення; внесення відповідних відомостей про їх вчинення до Єдиного реєстру досудових розслідувань; проведення всебічного, повного та неупередженого досудового розслідування кримінальних правопорушень тощо [4].

Проведемо інкорпорацію основних нормативно-правових актів України щодо інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів досудового розслідування НПУ.

Відомо, що інформаційно-аналітична діяльність – це сукупність дій та заходів на основі концепцій, методів і засобів, нормативно-методичних матеріалів для збору, накопичення, обробки та аналізу даних на основі інформаційних технологій [5]. Інформаційно-аналітична робота є складовою інформаційно-аналітичної діяльності. Під час її проведення виділяють два рівні (або напрями): інформаційний (пошук, збирання, зберігання, поширення інформації) та аналітичний (узагальнення, класифікація інформації, її аналіз і перетворення, розробка висновків, пропозицій, рекомендацій і прогнозів) [6].

Професійна діяльність слідчого безпосередньо пов'язана з інформаційно-аналітичною роботою щодо опрацювання значних обсягів різноманітної інформації. Необхідно відмітити, що основні функції органів досудового розслідування, права і обов'язки слідчих, гарантії їх процесуальної незалежності регламентовані нормами Положення про органи досудового розслідування [3]. Відповідно до цього Положення правову основу їх діяльності становлять Конституція України [7], Кримінальний кодекс України [8], Кримінальний процесуальний кодекс (далі – КПК) України [9] та інші нормативно-правові акти з питань досудового розслідування.

Так, зокрема, збір, реєстрація, накопичення, зберігання, поширення відомостей про особу слідчими здійснюється із дотриманням законів України «Про захист персональних даних» [10], «Про державну таємницю» [11], «Про інформацію» [12] тощо, наказу Генеральної прокуратури України «Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань» [13], а оформлення відповідної документації із дотриманням постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання документування управлінської діяльності» [14].

Організація діяльності органів досудового розслідування НПУ регламентується КПК України, наказами Міністерства внутрішніх справ (далі – МВС) України, Національної поліції України, Головного слідчого управління НПУ та головного управління Національної поліції в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, областях та місті Києві [4].

Проведений нами аналіз чинних нормативно-правових актів МВС та НПУ дозволяє виділити такі, які є основними складовими інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів досудового розслідування, а саме:

- «Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами НПУ в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні» [15];

- «Про затвердження Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему “Інформаційний портал Національної поліції України”» [16];

- «Про затвердження Положення про Інтегровану інформаційно-пошукову систему органів внутрішніх справ України» [17];

- «Про організацію доступу до відомостей персонально-довідкового обліку Єдиної інформаційної системи МВС України» [18];

- «Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України» [19];

- «Про затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію в системі Міністерства внутрішніх справ України» [20];

- «Про затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію в системі Національної поліції України» [21] тощо.

Таким чином, в результаті аналізу нормативно-правових актів України нами здійснено інкорпорацію основних нормативно-правових актів щодо інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України.

Список бібліографічних посилань: 1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379. 2. Про затвердження Положення про Національну поліцію : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-п> (дата звернення: 16.10.2018). 3. Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України : наказ МВС України від 06.07.2017 № 570 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17> (дата звернення: 16.10.2018). 4. Про затвердження Інструкції з організації діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України : наказ МВС України від 06.07.2017 № 570 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0919-17> (дата звернення: 16.10.2018). 5. Про затвердження Методики визначення належності бюджетних програм до сфери інформатизації : наказ Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 06.06.2003 № 97 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0512-03> (дата звернення: 16.10.2018). 6. Інформаційно-аналітична діяльність // Вікіпедія : віл. енцикл. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Інформаційно-аналітична_діяльність (дата звернення: 16.10.2018). 7. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. 8. Кримінальний кодекс України : закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131. 9. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–13. Ст. 88. 10. Про захист персональних даних : закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 34. Ст. 481. 11. Про державну таємницю : закон України від 21.01.1994 № 3855-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 16. Ст. 93. 12. Про інформацію : закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650. 13. Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань : наказ Ген. прокуратури України від 06.04.2016 № 139 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0680-16> (дата звернення: 16.10.2018). 14. Деякі питання документування управлінської діяльності : постанова Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 55 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-п> (дата звернення: 16.10.2018). 15. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів

досудового розслідування з іншими органами та підрозділами національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ МВС України від 07.07.2017 № 575 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17> (дата звернення: 16.10.2018). **16.** Про затвердження Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України» : наказ МВС України від 03.08.2017 № 676 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1059-17> (дата звернення: 16.10.2018). **17.** Про затвердження Положення про Інтегровану інформаційно-пошукову систему органів внутрішніх справ України : наказ МВС України від 12.10.2009 № 436 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-09> (дата звернення: 16.10.2018). **18.** Про організацію доступу до відомостей персонально-довідкового обліку Єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України : наказ МВС України від 29.11.2016 № 1256 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0022-17> (дата звернення: 16.10.2018). **19.** Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України : наказ МВС України від 16.02.2018 № 111 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0371-18> (дата звернення: 16.10.2018). **20.** Про затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію в системі Міністерства внутрішніх справ України : наказ МВС України від 26.12.2016 № 1351 // Міністерство внутрішніх справ України : сайт. URL: http://mvs.gov.ua/ua/pages/406_Nakaz_1351_vid_26122016_Pro_zatverdzhennya_Pereliku_vidomostey_shcho_stanovlyat_sluzhbovu_informaciyu_v_sistemi_Ministerstva_vnutrishnih_sprav_Ukraini.htm (дата звернення: 16.10.2018). **21.** Про затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію в системі Національної поліції України : наказ Нац. поліції України від 10.05.2016 № 385.

Одержано 19.10.2018

УДК 343.98

Максим Сергійович КУЧА,

начальник відділу вибухотехнічних та пожежотехнічних досліджень
Харківського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ ВИБУХОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Виконання експертизи залежить від повноти і якості зібраних матеріалів слідчими підрозділами. Важливо відмітити, що ці матеріали сьогодні подаються на розгляд до суду, де виноситься ухвала про призначення судової експертизи.

З початку 2014 року по сьогоднішній день проведення судової вибухово-технічної експертизи стає більш актуальним в зв'язку з тим, що на території України збільшилися факти незаконного поводження зі зброєю, боєприпасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК України). Це стало причиною збільшення кількості призначення та проведення судових вибухово-технічних експертиз.

Підчас реформування Міністерства внутрішніх справ наприкінці 2015 року відбулась реорганізація Експертної служби МВС України, зі штатів якої були виведені співробітники вибухотехнічних відділів, та створений Департамент вибухотехнічної служби Національної поліції України. Основними завданнями Департаменту було визначено:

- здійснення робіт з пошуку, експертного огляду, розряджання, транспортування і знешкодження вибухонебезпечних пристроїв і речовини;
- техніко-криміналістичне забезпечення оглядів місць подій за фактами вибухів, резонансних пожеж, повідомлень про виявлення підозрілих, вибухонебезпечних предметів, загрози вибуху.